

יִשְׂרָאֵל עַל יַמָּא, וְהוּ אָמְרִי שִׁירְתָּא, אֲתַגְלִי קְרָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא עַלְיהֹו, וְכֹל רַתִּיבּוֹי וְחִילּוֹי, בְּגִינְזִיבּוֹן
לְמִלְבִּיהּוֹן, דְעַבְדָ לֹזֶן כָּל אַיִנּוֹן גַּסְיַן וְגַבּוּרָאָן, וְכֹל
חָד וְחָד יִדְעַו וְאַסְתָּבָל, מָה דָלָא יִדְעַו וְאַסְתָּבָלוֹ
שָׁאָר נְבִיאָי עַלְמָא.

דָאִי תִּמְאָ דָלָא יִדְעַין וְלֹא אֲדִבְקָו חַכְמַתָּא
עַלְאָה, מִן שִׁירְתָּא דָא תִּחְמַי, דְכָלְהוּ
בְּחַכְמַתָּא אַסְתָּבָלוֹ, וַיִּדְעַו מְלִין וְאָמְרוֹ. דָאִי לֹאוּ
חַכְבִּי, אֵיךְ אָמְרוּ בְּלָהּוּ מְלִין אַחֲדִין, דָלָא סְטוּ אַלְיַין
מְאַלְיַין, וְמָה דָאָמַר דָא, אָמַר דָא, וְלֹא אַקְדִּים מְלָה
דָא, לְמָלָה דָא, אַלְאָ בְּלָהּוּ בְשֻׁקוּלָא חָדָא, וַיַּחַתְּאָ
דְקִוְידְשָׁא בְּפּוֹמָא דָבֵל חָד וְחָד, וְמְלִין אַתְמַרוּ בְּלָהּוּ
כָּאַלְוּ נְפָקִין מְפּוֹמָא חָד. אַלְאָ וְדָאִי בּוֹלָהּוּ
בְּחַכְמַתָּא עַלְאָה אַסְתָּבָלוֹ, וַיִּדְעַו מְיַלְיַין עַלְאַיַּין

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ

עוֹמְדים יִשְׂרָאֵל עַל הַיּוֹם וְאָמְרִים שִׁירָה, תְּרָאָה שְׁבָלָם הַסְּתָבָלוּ בְּחַכְמָה וַיַּדְעַ
דְּבָרִים וְאָמְרוֹ. שָׁאָם לֹא בָה, אֵיךְ אָמְרוּ
מְרַכְבּוֹתִיו וְחִילּוֹתִיו, בְּרִי שִׁבְירִוּ אֶת
כָּלָם מְלִין אַחֲיוֹת שְׁלָא סְטוּ אַלְהָ
מְאַלָּה, וְמָה שָׁאָמַר זֶה – אָמַר זֶה, וְלֹא
הַקְדִּים מְלָה וּלְמָלָה זֶה, אַלְאָ בְּלָם
בְּמִשְׁקָל אַחֲר, וַיָּרֹם הַקְדָּשׁ בְּפִי בְּלָ אַחֲר
וְאַחֲר, וְכֹל הַדְּבָרִים נָאָמְרוּ בְּאַלְוִי יְצָאוּ
מִפְּהָ אַחֲר? אַלְאָ וְכֹאָי בְּלָם בְּחַכְמָה
הַעֲלִוָּנָה הַסְּתָבָלוֹ, וַיִּדְעַו דְּבָרִים
הַשְׁיִינוּ חַכְמָה הַעֲלִוָּנָה – מִן הַשִּׁירָה הַזָּהָר

וַיֹּרֶא מֹשֶׁה לְקֹדֶשׁ אֱלֹהִים כָּל הָדָר וְחֶדֶר.

**וְאַפְּרִילוֹ אִינְנוֹ דְּבָמָעִי אֲמָהּוֹן, הַוּ אֲמָרִי שִׁירָתָא
בְּלָהּוּ בְּחֶדֶר, וְהַוּ חֶמְאָן בְּלָהּוּ, מַה דָּלָא
חֶמְאָ יְחִזְקָאֵל גְּבִיאָה. וַעֲלֵ בְּךָ הַוּ בְּלָהּוּ מִסְתְּבָלֵלִי,
בְּאַלּוּ חֶמְאָן עִינְאָ בְּעִינְאָ. וַכְּדָ סִימָוּ מַלְיָן, בְּלָהּוּ
מַתְבִּסְמָאָן בְּגַפְשִׁיחָהוּ, וַתְּאַבְזָן לְמִיחָמִי וְלְאַסְתְּבָלָא,
וְלֹא הַוּ בְּעָן לְגַטְלָא מַתְפָּן, מִסְגִּיאוֹת תִּיאּוּבָתָא.**

**בְּהַהִיא שְׁעַתָּא, אָמָר מֹשֶׁה לְקֹדֶשׁ אֱלֹהִיךְ הוּא,
בְּנִיךְ מִסְגִּיאוֹת תִּיאּוּבָתָא לְאַסְתְּבָלָא בְּךָ,
לֹא בְּעָן לְגַטְלָא מִן יְמָא. מַה עֲבֵד קָדְשָׁא בְּרִיךְ
הָוּא, אַסְתִּים יְקִרְיָה לְבָר לְמִדְבָּרָא, וַתְפָן אַתְגָּלִי
וְלֹא אַתְגָּלִי.**

אָמָר לוֹן מֹשֶׁה לִיְשָׂרָאֵל, בְּמַה (ס"א זמְנֵן לְגַטְלָא מַתְפָּן, וְלֹא

לְשׁוֹן הַקוֹדֶשׁ
עַלְיוֹנִים, וַרְוִית הַקָּדוֹשׁ בְּפִי כָּל אַחֲרֵי רֹאשֵׁי
בְּאוֹתָה שְׁעָה אָמָר מֹשֶׁה
לְקָדוֹשׁ-בָּרוֹךְ-הָוּא: בְּנִיךְ לֹא רֹאשִׁים
לְנַסְעַ מִן הַיּוֹם מִרְבֵּי הַשְׁתוּקָות לְהַסְתְּבָל
בְּךָ. מַה עֲשָׂה הַקָּדוֹשׁ בָּרוֹךְ-הָוּא?
הַסְתִּיר אֶת כְּבוֹדָו הַחֲזִיכָה לְמִדְבָּר, וְשָׁם
בְּעֵין. וּבְשִׁפְטוּמוֹ הַקָּרְבָּנִים, כָּלָם מִבְשָׁמִים
בְּנִפְשָׁם וְתַאֲבִים לְרֹאשׁות וְלְהַסְתְּבָל, וְלֹא

בען זמגין אמיגנא לנטלא מטהנו ולא בעיתון עד די אחוי לוֹן זיוֹא יקְרָא דקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא במדברא, ומיד הוּא תַּאֲבִין, ולא גְּטָלוּן, עד דאחד בהו משה ואחמי לוֹן זיוֹא יקְרָא דקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא במדברא, בדין מסגיאות תיאובתא ורעותא לאס-תבלא, אנטיל לוֹן משה, חדא הוא דכתיב וינסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור. מאי מדבר שור. מדבר, דהו בזען לאס-תבלא ביה, זיוֹא יקְרָא דמלכָא קדיישא, ועל דא אקרי מדבר שור: אס-תבלותא שם.

וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים. (שמות טו) ואין מים אלא תורה, שנאמר (ישעה נה) הוּי בָּל צְמָא לְבָוּ לְמַיִם. אמר רבי יוסא, וכי מאן יhab להו אוריותא הכא, והא עד בען לא אתיהיבת לוֹן אורייתא.

לשון הקודש

לנסע ממשם, ולא רצוי פעמים אמרתי לנסע יישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור. ממשם ולא רציתם? עד שהראה להם זיו מה זה מדבר שור? מנהיג שחי רוזים בבודו של הקדוש ברוך הוא במדבר, ומיד היו תאבים. ולא נסעי, עד שאחן בהם משה והראה להם זיו בבודו של הקדוש ברוך הוא במדבר. או מרבת תשובה ורצון להסתбел הפייע אותם משה. והוא שפטותם וינסע משה את

ם. ואין מים אלא תורה, שנאמר (ישעה טז) הוּי בָּל צְמָא לְבָוּ לְמַיִם. אמר רבי

אמָר רַבִּי אַלְעָזֶר, אִינְיוֹ נִפְקוּ לִמְדָבָר
 לְאַסְתְּבָלָא, קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא נִטְלָן זִוְּא
 יִקְרָא דִילִיה מִתְפָּנָן, וְאִינְיוֹ אַזְלָו לְאַסְתְּבָלָא (לִקְוּדָשָׁא
 בָּרוּךְ הוּא) בֵּיתָה, וְלֹא אֲשֶׁרֶתְּהוּ. וְאַוְלִיכְנָא דִקְוּדָשָׁא
 בָּרוּךְ הוּא תֹּרַה אַקְרֵי, וְאִין מִים אֶלָּא תֹּרַה, וְאִין
 תֹּרַה אֶלָּא קָדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא.

אמָר רַבִּי שְׁמֻעוֹן, עַד דְהַוו אַזְלִי בִמְדָבָר,
 אַתְגָּלִי עַלְיָהוּ רְשׁוֹתָא אַחֲרָא, דְשָׁאָר
 עַמְּינָן, הַהְוָא דְשָׁלִיט בִמְדָבָר, וְאַעֲרָעָנוּ בְהָזְטָן.
 חָמוֹ יִשְׂרָאֵל, דְלֹא הַזָּהָר זִוְּא יִקְרָא
 דִמְלַכְיָהוֹן, הַדָּא הַזָּהָר דְכַתִּיב, וַיַּבְאָו מִרְתָּה וְלֹא
 יִכְלְוָי לְשַׁתּוֹת מִים מִפְרָה. מַאי טָעֵמָא. בַּי מִרְימָם
 הַם, לֹא אַתְבָּסָם נִפְשִׁיָּהוּ בְקָדְמִיתָא. וְלֹא עוֹד
 אֶלָּא דָאַתִּי לְקַטְרָגָא עַלְיָהוּ.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶש

יִסָּא, וּבֵי מַי נָתַן לְהָם בָּאָן תֹּרַה, וְהָרִי
 עַד עַכְשָׁו לֹא נָתַנָּה לְהָם תֹּרַה?
אמָר רַבִּי אַלְעָזֶר, הַמַּיְצָאוּ לִמְדָבָר
 לְהַסְתְּבָלָה, וְהַקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא נִטְלָן זִוְּא
 כְבוֹדוֹ מִשְׁם, וְהָם הַלְכָוּ לְהַסְתְּבָלָה
 וַיַּבְאָו מִרְתָּה וְלֹא בָבֹוד מַלְכָם. וְהוּ שְׁבָתוֹב
 מִפְרָה-בָרוּךְ-הָוָא בּוּ וְלֹא מִצְאָו אָתוֹ. וְלִמְדָנוּ
 שְׁהַקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא נִקְרָא תֹּרַה, וְאִין
 מִים אֶלָּא תֹּרַה, וְאִין תֹּרַה אֶלָּא
 נִקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ-הָוָא.
 אֶלָּא שָׁבָא לְקַטְרָגָא עַלְיָהָם.

מַה בְּתִיב, וַיַּצַּעַק אֶל יְיָ וַיֹּרֶהוּ יְיָ עַז, (דף ס' ע"ב) וְאֵין עַז אֶלְאָ תֹּרֶה, דְּבַתִּיב, (משלי ג') עַז חַיִם הִיא לְמַחְזִיקִים בָּה. וְאֵין תֹּרֶה, אֶלְאָ קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. רַبִּי אֲבָא אָמַר, אֵין עַז אֶלְאָ קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּבַתִּיב, (דברים כ') כִּי הָאָדָם עַז הַשְׁדָה, עַז הַשְׁדָה וְדָאי, דָא עַז שְׁדָה דְּתִפְוחִין קָדִישִׁין. וּבְדַתְגָּלִי זַיו יָקָרָא דְמַלְכָהוּן עַלְיָהוּ, כְּדִין וַיְשַׁלֵּךְ אֶל הַמִּינִים וַיִּמְתַקֵּן הַמִּינִים. מָאי וַיִּמְתַקֵּן הַמִּינִים. דְקַטְינָגָרָא אַתְעַבֵּיד סְגִינָגָרָא.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, תֵא חֹזֵי בְקָדְמִיתָא בְּרֵד עַלְוָה יִשְׂרָאֵל בְּקִיְמָא דְקִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לֹא עַלְוָה בְּדַקָּא יָאֹת. מָאי טֻמָּא. בְּגִינּוֹן דְאַתְגָּזָרוּ וְלֹא אַתְפְּרָעוּ, וְלֹא אַתְגָּלִיא רְשִׁימָא קָדִישָׁא. בְּינוֹן דְמַטוּ הַכָּא, מַה בְּתִיב, שֵׁם שֵׁם לוֹ חַק וַיְמִשְׁפְּט. תִּפְנַז עַלְוָה יִשְׂרָאֵל בְּתְרֵין חֹלְקִין קָדִישִׁין, בְּהַהּוּא גָּלוּיאָ

לְשׁוֹן הַקוֹדֵש

מַה בְּתוּב? וַיַּצַּעַק אֶל הָיָה וַיֹּרֶהוּ הָיָה עַז, וְאֵין עַז אֶלְאָ תֹּרֶה, שְׁבַתּוּב (משלי ג') עַז חַיִם הִיא לְמַחְזִיקִים בָּה. וְאֵין תֹּרֶה אֶלְאָ קָדְשָׁבָרִיךְ הוּא. רַבִּי אֲבָא אָמַר, אֶלְאָ קָדְשָׁבָרִיךְ הוּא. בְּאָ רָאת, בְּתִתְלָה כְּשַׁנְכַּנְסָוּ יִשְׂרָאֵל לְבִרְית שֶׁל קָדְשָׁו אֵין עַז אֶלְאָ קָדְשָׁבָרִיךְ הוּא, שְׁבַתּוּב (דברים כ') כִּי הָאָדָם עַז הַשְׁדָה, עַז הַשְׁדָה וְדָאי, זַיו שְׁדָה שֶׁל תִּפְחָדִים קָדְשִׁים (מלכוֹת). וּבְשַׁהְתִּגְלָה זַיו בְּבוֹד מַלְכִים

אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּאָ רָאת, בְּתִתְלָה כְּשַׁנְכַּנְסָוּ יִשְׂרָאֵל לְבִרְית שֶׁל קָדְשָׁו אֵין עַז אֶלְאָ קָדְשָׁבָרִיךְ הוּא, שְׁבַתּוּב (דברים כ') כִּי נִמְלֹוּ וְלֹא נִפְרָעָו, וְלֹא חִתְגַּלֵּה חֶרְשָׁם קָדְשָׁו. בְּינוֹן שְׁהִגִּיעוּ לְכָאן מַה בְּתוּב?

דָּאֲתַגְּלִיא רְשִׁימָא דְּלֹהֹן, וְאֶקְרֹין חֶק וּמְשֻׁפֶּט. חֶק: בְּמָה דָּאָת אָמֵר (משלי כא') וַתְּתַנוּ טָרֵף לְבִתָּה וְחֶק לְגַעֲרָתְּתִיה. וּמְשֻׁפֶּט: בְּמָה דָּאֲתִמֵּר (תהלים פא) מְשֻׁפֶּט לְאֱלֹהִי יַעֲקֹב. וּשְׁם נֶסֶתּוּ, בְּהַהוּא אֶת קָדִישָׁא. כְּמָה דָּאָת אָמֵר, כִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא. בְּסֶפֶר אֶלְעָנָן דָּרְבָּנָה סָבָא, אָמֵר מַלְהָעֵל הַהוּא חֹטֶרֶת קָדִישָׁא.

וַיֹּאמֶר אֶם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהִיךְ. (שמות טז) וַיֹּאמֶר, מַאי וַיֹּאמֶר. לֹא בְּתִיב מֵאָז קָאָמֵר דָּא. אֶלָּא קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמֵר. רַבִּי חִזְקִיָּה אָמֵר, שְׁמַעְיָנֵן (נ"א משפט) אֲמִירָה סְתָם, מְאֲמִירָה סְתָם. דְכִתְיב, (שמות כד) וְאֶל מְשָׁה אָמֵר עַלְהָא אֶל יְיָ. אָמֵר, לֹא בְּתִיב מֵאָז קָאָמֵר. אָזֶף חָבָא וַיֹּאמֶר סְתָם, וְלֹא בְּתִיב מֵאָז קָאָמֵר.

לשון הקודש

על אותו מטה קרויש. וַיֹּאמֶר אֶם שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל הָאֱלֹהִיךְ. וַיֹּאמֶר, מַה זֶּה וַיֹּאמֶר? לֹא בְּתוּב מִי אָמַר אֶת זֶה. אֶלָּא הַקְדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אָמֵר. רַבִּי חִזְקִיָּה אָמֵר, שְׁמַעְנוּ (משפט) אֲמִירָה סְתָם מְאֲמִירָה סְתָם, שְׁבָתוֹב אֲמִירָה סְתָם וְאֶל מְשָׁה אָמֵר עַלְהָא אל הַיּוֹם, לֹא בְּתוּב מִי אָמֵר. אָף בָּאָן וַיֹּאמֶר סְתָם, וְלֹא בְּתוֹב מִי אָמֵר.

שם שֵׁם לו חֶק וּמְשֻׁפֶּט. שם נְכָנָס יִשְׂרָאֵל לְשִׁנֵּי חָלֻקִים קָדוֹשִׁים בָּאוֹתוֹ גָּלוֹי שְׁהַתְּגַלֵּה הַרְשָׁם שְׁלָהֶם, וּנְקָרָאוּ חֶק וּמְשֻׁפֶּט. חֶק – בָּמו שְׁנָאָמֵר (משל לי) וַתְּתַנוּ טָרֵף לְבִתָּה וְחֶק לְגַעֲרָתְּתִיה. וּמְשֻׁפֶּט – בָּמו שְׁנָאָמֵר מְשֻׁפֶּט לְאֱלֹהִי יַעֲקֹב. וּשְׁם נֶסֶתּוּ – בָּאוֹתוֹ אֶת קָדְשָׁן, בָּמו שְׁנָאָמֵר בִּי חֶק לְיִשְׂרָאֵל הוּא. בְּסֶפֶר שֶׁל רַבִּי יַיְבָא סָבָא אָמֵר הַדָּבָר

אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, מִשְׁמָעַ דְּכַתִּיב, וַיַּצְעַק אֶל יְהִי
וַיַּוְרַהוּ יְהִי עַזִּים, מִהְבָּא מִשְׁמָעַ וַיֹּאמֶר,
וַמִּשְׁמָעַ מְאָן אָמֵר מֶלֶת. לְקוֹל יְהִי אֱלֹהִיךְ, לְקוֹל
מִיבְעֵי לִיה. אֶלָּא לְהַהּוֹא קֹל דָּעָלוֹ בֵּיה.

אָמֵר רַבִּי אָבָא, בֶּתֶר דְּאַתְגֵּלִיא בְּהוּ רְשִׁימָא
קְדִישָׁא, עַלְיוֹ בְּתִרְיֵין חַוְלָקִין קְדִישָׁין,
בְּמַה דְּאַתְמָר, וּכְיַוְן דָּעָלוֹ בְּאַלְיוֹ תִּרְיֵין, עַלְיוֹ
בְּאַלְיוֹ תִּרְיֵין חַוְלָקִין אַחֲרָנִין, דְּכֶר יִסְתַּלְקֵוּ בְּאַלְיוֹ
תִּרְיֵין אַחֲרָנִין, יִתְחַבְּרוּן בְּאַלְיוֹ, וְלֹא מִפְנֵעַי בָּרְכָּאָן,
וּבְגַיְן כֵּה, בְּאַלְיוֹ מִטוֹּן בָּרְכָּאָן, (וּבְגַיְן כֵּה בְּאַלְיוֹ פָטִין) עַד
מַלְכָּא קְדִישָׁא.

וּמְאַתְּרִיה דְּקָרָא אֲשֶׁר מֶלֶת, דְּכַתִּיב, וַיֹּאמֶר
אָם שְׁמוֹעַ תְּשֻׁמָּעַ. וַיֹּאמֶר: דָא מַלְכָּא
קְדִישָׁא. וְמַאי קָאָמֵר, אָם שְׁמוֹעַ תְּשֻׁמָּעַ לְקוֹל יְהִי:

לשון הקודש

אָמֵר רַבִּי יוֹסֵי, מִשְׁמָעַ שְׁבַתּוֹב וַיַּצְעַק
בְּשַׁנִּי אֶלָּה, נִכְנָסוּ בְּשַׁנִּי הַחֲלָקִים
אֶל ה' וַיַּוְרַהוּ ה' עַזִּים, מִכְאָן מִשְׁמָעַ
וַיֹּאמֶר, וַמִּשְׁמָעַ מַי אָמֵר דְּכֶר זֶה. לְקוֹל
הַאֲחֶרֶם הַלְלוֹן, יִתְחַבְּרוּ בְּאֶלָּה וְלֹא
יִמְנְעוּ הַבְּרָכוֹת, וְלֹא כִּי בְּאֶלָּה מִגְעִוָּת
הַבְּרָכוֹת וּוּמְשֻׁם כֵּה בְּאֶלָּה מִגְעִים) עַד הַמֶּלֶךְ
אֶלָּא לְאוֹתוֹ קֹל שְׁנָכְנָסוּ בּוֹ.

אָמֵר רַבִּי אָבָא, אַחֲר שְׁתַתְגַּלֵּה בְּהָם
רְשֵׁם הַקְדּוּשָׁ, נִכְנָסוּ בְּשַׁנִּי חֲלָקִים
קְדוֹשִׁים, בָּמו שְׁנָאָמֵר, וּכְיַוְן שְׁנָכְנָסוּ